

**PIILEVÄNÄYTTEENOTON
MAASTOHAVAINTO-
LOMAKE**

PIILEVIEN KASVUALUSTA:

Kivet

Muu,

mikä? _____

JOKI:		PAIKKA:		No.:
PVM:	KOORDINAATIT: P: _____ I: _____		KOORDINAATTIJÄRJESTELMÄ: YKJ / muu, mikä? _____	
VEDEN LÄMPÖTILA (°C):	UOMAN LEVEYS (m):	UOMAN SYVYYS (m):	NÄYTTEENOTTAJAT + puh.:	
VEDEN SAMEUS/TUMMUUS: savisamea / muu samennus / voimakas humus / vähäinen humus / kirkas				
VIIMEISESTÄ TULVIMISESTA KULUNUT AIKA (vko/kk):				
LÄHIALUEEN KUVAUS (esim. pelto, asutus, metsä, tms.; etäisyys (km) yläpuolisesta järvestä; paikkaan vaikuttavat kuormituslähteet ym.):				
PIILEVÄNÄYTTEENOTON YHTEYDESSÄ TEHTY VESINÄYTTEENOTTO: Samalla kertaa: kyllä / ei / toisena ajankohtana, milloin? _____ Näytteenottopaikalta / lähistöltä, mistä? _____ Paikan nimi Hertassa: _____ Koordinaatit Hertassa: _____				
ALUEELTA OTETUT MUUT NÄYTTEET:				
HAVAINTOALUE Mittaukset ja kuvaukset alueelta, jolta näytteet otettu!				
HAVAINTOALUEEN KUVAUS (havaintoalueen pituus, ranta, saaret ym.):				
NÄYTTEENOTTOSYVYYS (cm):	ARVIOITU VIRTAUSNOPEUSLUOKKA (I, II, III): tai MITATTU VIRTAUSNOPEUS ($m s^{-1}$):			
RANTAKASVILLISUUDEN JA RAKENTEIDEN VARJOSTUS (0, +, ++, +++):				
POHJAN LAATU JA POHJAKASVILLISUUDEN PEITTÄVYYS (0, +, ++, +++):				
Muta				
Savi, hiesu				
<1,6 mm (hiekkä)				
Kivet 1,6 mm–6,4 cm				
Kivet 6,4–25,6 cm				
Kivet >25,6 cm				
Rihmalevät				
Vesisammalet				
Vesikasvit				
PEITTÄVYYS NÄYTTEENOTTOKIVILLÄ (0, +, ++, +++): Rihmalevät: _____ Vesisammalet: _____ Organinen tai saviaines kivillä: _____				

TARKENNUKSET MAASTOHAVAINTOLOMAKKEEN TÄYTTÄMISEEN:

Piilevien kasvualusta

Standardissa suositellaan ensisijaisesti **kiviä** ja toissijaisesti **muita kovia alustoja**.

Ympäristöhallinnon perusseurannassa piilevänäytteet otetaan kiviltä. Nyrkin kokoisia kiviä kerätään 5 kpl, pienempiä kiviä 8–10 kpl. Karuissa, kirkasvetisissä vesissä kiviä kerätään 8–10 kpl.

Viimeisestä tulvimisesta kulunut aika

Viimeisestä tulvimisesta (kevättulvat, sateiden aikaansaamat tulvat) tulee olla kulunut vähintään neljä viikkoa.

Havaintoalue

Havaintoalueen tulee olla edustava kohta joen pääuomassa. Eri havaintopaikkojen vertailuun tulevien näytteiden tulee olla valaistusoloiltaan vastaavista oloista. Hyvin varjoisia paikkoja tulisi välttää, elleivät kyseisenlaiset olot ole hyvin ominaisia jokityypille. Hyvin lähellä rantatörmää ja vesirajaa olevia paikkoja tulee myös välttää. Lisäksi näytteenottoalueella

- veden virtausnopeuden tulee olla $>0,2 \text{ m s}^{-1}$
- näytteenottosyvyyden tulee olla eufoottisessa eli valoisassa vyöhykkeessä. Tämä tulee erityisesti huomioida humusvesissä. Yleensä sopiva näytteenottosyvyys on noin 20–40 cm, mutta esim. voimakkaasti humuksissa vesissä tämä voi olla myös pienempi, mikäli voidaan olla varmoja, että kasvualusta on varmasti ollut veden alla vähintään kuukauden ajan.

Ympäristöhallinnon perusseurannassa näytteenotto tehdään edellä mainittujen ehtojen mukaan valitulta koski/virtapaikalta.

Pohjan laatu ja pohjakasvillisuuden peittävyys (0, +, ++, +++)

Pohjan laatu ja pohjakasvillisuuden peittävyys arvioidaan silmämääräisesti seuraavasti:

+	Vähän (<10 % näytteenottopaikasta)
++	Kohtalaisesti (noin 10–50 % näytteenottopaikasta)
+++	Runsaasti (> 50 % näytteenottopaikasta)

Virtausnopeus

Virtausnopeus voidaan mitata (m s^{-1}) siivikolla tai arvioida virtausnopeusluokka.

Ympäristöhallinnon perusseurannassa riittää virtausnopeusluokan arvioiminen.

Arvioitu virtausnopeusluokkaa (I, II, III) vastaa seuraavia virtausnopeuksia:

I	Nopea virtaus	$>0,5 \text{ m s}^{-1}$
II	Keskinopea virtaus	$0,2\text{--}0,5 \text{ m s}^{-1}$
III	Hidas virtaus	$<0,2 \text{ m s}^{-1}$